

Abonamente

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiiu, 16 Octomvrie st. v.

Două vorbe mari au fost rostite în
dilele aceste.

Pe una a rostit-o deputatul Smițelias
în dieta Croației, ear' pe cealaltă comi-
tele Albert Apponyi în dieta Ungariei.

„Ungaria de odinioară a încetat a
mai fi, — ăce deputatul Croației, — astăzi
există numai „Maghiaria“, ear cu aceasta
Croația nu poate să aibă nimic comun“.

Eată în puține cuvinte adevărul asu-
pra conflictului ce amenință a sguduî din
temelii patria noastră.

Ungaria, așa cum a fost, era o for-
mațiune rezultată cu necesitate organică
din stările topografice, etnografice și po-
litice ale Europei orientale și de aceea a
existat o mie de ani aproape. Pentru po-
poarele apusene ea era un zid de apărare,
ear' pentru elementele ce o constituiau o
garanție de desvoltare pacinică. De aceea
în toate timpurile ea a găsit apărători
atât în afară, cât și în lăuntru și două
veacuri de-a-rîndul a susținut lupta con-
tra Turcilor până-ce n'a eșit în cele din
urmă biruitoare.

După această biruință începe o fasă
nouă în viața patriei noastre.

Încetând luptele de apărare, popoa-
rele pornesc spre desvoltare intelectuală,
morală, economică, desvoltare pe toate
terenele vieții publice și private. Și de
aici înainte această desvoltare e atât pen-
tru Europa, cât și pentru elementele, ce
constituiesc statul ungar, cel mai de căpe-
tenie interes. Nu mai sîntem un zid de
apărare, ci o formațiune menită a primi
cultura și a o comunica mai departe.

Încă de mult se pronunțase însă și
în patria noastră, ca pretutindenea în Eu-
ropa, principiul, că cel mai tare urmează
să stăpânească pe cel mai slab, pentru-ca
astfel să fie ținute la un loc deosebitele
elemente. Acest principiu se impunea de
sine în nisce timpuri furtunoase, când sta-
tele europene se aflau încă în formațiune
și trebuiau să susție lupte necurmte pentru
apărarea existenței lor. Încetând însă aceste
lupte, acel principiu nu mai era motivat,
și Europa a încercat cele mai groaznice
sgudui, ca să pună în locul lui altul.

În dilele noastre însă el se reivesce
sub o altă formă.

Maghiarii se cred amenințați în exis-
tența lor ca rasă, întocmai precum Un-
garia se simția odinioară amenințată în exis-
tența sa ca stat. Ei proclamă dar' princi-
piul, că întocmai precum interesele de apă-
rare ale statului ungar justificau odinioară
domnia claselor mai puternice asupra cel-
lor mai slabe, astăzi interesele de apărare
ale rasei maghiare justifică domnia elemen-
telor mai puternice asupra celor mai slabe.
În virtutea acestui principiu ei au făcut
din Ungaria o Maghiarie, în care nu in-
teresele de stat, ci interesele de rasă sînt
elementul determinator. Aceasta poate să
consolideze rasa maghiară, trebuie însă nea-

părat să slăbească statul, ale cărui interese
sînt nesocotite.

Primele simptome ale acestei slăbiri
s'au ivit în Croația.

Cu Ungaria am stat uniți, — ăce
Croații; — cu Maghiaria desfacem tovă-
rășia.

Maghiarii știu foarte bine, că și între
noi Românii sînt elemente dispuse a ăce
tot astfel; situațiunea nu le pare însă
priincioasă, nu se simt în împregiurări-
le actuale destul de tari, sîntem din fire
oameni mai domoli și mai chibzuiți ca
Croații, și de aceea sînt încă puțini aceia,
care vorbesc ca Croații. Dar' ei se vor
spori, dacă lucrurile vor urma tot ca și
acum, vor ajunge în cele din urmă stă-
pâni pe situațiune și atunci, când Croații
vor ajunge la scopul ce 'și-au pus,
dimpună cu noi toate elementele nema-
ghiare ale Ungariei se vor simți împinse
pe calea, care 'i-a dus pe Croați la
succes.

Acesta e mersul firese al lucrurilor:
Maghiaria nu poate să aibă susțitorii, pe
care 'i-a avut Ungaria. Chiar în virtutea
principiului proclamat de Maghiari trebuie
neapărat să nisuiam a fi noi cei mai tari.

Și o putem aceasta.

Căci Europa n'are nici un interes,
ca Ungaria să devină Maghiarie; pentru-că
este indiferent, dacă sînt Maghiari ori
Slavi ori Români aceia, care trăiesc aici;
vorba e numai să se ridice, să sporească.
Ar trebui Maghiarii să dovedească, că
Ungaria nu se poate desvolta decât ca stat
național maghiar, pentru-ca ideea unui
asemenea stat să poată deveni vre-odată
populară în Europa; din contra însă, pre-
tutindenea, unde există interes pentru stările
din patria noastră, s'a produs convingerea,
că actuala Ungarie a oprit pe majoritatea
cetățenilor ei în desvoltare. Și de aceea
astăzi cauza noastră e cea populară.

Deocamdată simpatiile, pe care le
găsim în Europa, sînt slabe și platonice,
însă ce n'aduce anul, aduce ciasul. — Un
lucru rămâne sigur: că în zadar va căuta
Maghiaria în Europa spriginitorii, pe care
Ungaria totdeauna putea să-și găsească.

Și după-ce Maghiarii au înlocuit odată
punctul de vedre cetățenesc cu cel de
rasă, nu putem nici noi să mai vorbim
decât ca rasă deosebită despre patria
noastră: dacă ne dăm dar seamă despre
stările topografice și etnografice, care de-
termină soarta noastră, trebuie să simțim,
că interesele noastre de rasă cer, ca Un-
garia să existe și să fie tare. Și nu este
poate în patria noastră nici un element,
care tocmai în împregiurările actuale să aibă
atât de multe cuvinte, ca noi, de a se
teme de ori-și-ce sguduire.

Cum s'ar pute însă întări statul ungar,
cum s'ar pute rezolva dimpreună cu ces-
tiunea croată toate conflictele interne, care
îl slăbesc.

Comitele Albert Apponyi a găsit for-
mula: *statul trebuie să apere pe cel slab
față cu cel tare.*

Pus o dată acest principiu în locul
celui proclamat de Maghiari, nimeni nici
în Croația, nici în vreo altă parte a Un-
gariei nu va mai îndrăzni să vorbească
de desfacerea tovărășiei, pentru-că omorîta
va fi ori și ce tendință în acest sens.

Dar' unde e omul făcut să poată pune
în aplicare acest principiu?

Comitele Apponyi este un om politic
destul de luminat, un cetățean cu destulă
iubire de țară și cu destul curagiu civic,
pentru-ca să-l proclame: nu poate însă
să-l pună în aplicare, pentru-că nu are
destulă trecere. Și trecerea, ca să pună
un asemenea principiu în aplicare, nu o
are nici unul dintre oamenii politici ai
Ungariei, nici chiar d-l Coloman Tisza.

Trebuie să vină forța împregiurărilor
să-l impună, să producă în opinia publică
maghiară schimbarea norocoasă, dela care
atîrnă soarta noastră a tuturor, buna
dispozițiune de a nu mai face experimente
în socoteala propriei noastre vieți, cu ris-
carea propriei noastre fericiri.

Revistă politică.

Sibiiu, 16 Octomvrie st. v.

Cuvîntul îl au acuma **delegațiunile**.
Telegrama din Budapesta, ce am publicat-o
în numărul nostru de ieri, arată că — cel
puțin în delegațiunea ungară — nu se va
face multă politică înaltă, cu toate că lu-
mea așteaptă tocmai din partea aceasta,
ca fiind cea adevărat competentă încât
pentru afacerile externe, deslușiri mai de
aproape în deosebi asupra întrevederii dela
Skiernievițe. Se poate că în delegațiunea
austriacă explicările să fie mai lămurite în
această privință. Dar' lumină deplină asupra
secretului celor ce nemijlocit au luat parte
la întrevederea mult pomenită, de sigur
nu se va face, până când nu se vor ivi
oarecare acte concludente. Deocamdată ces-
tiunile economice, precum se vede, și
în deosebi cestiunea juncțiunilor căi-
lor ferate orientale vor fi la ordinea
dilei. Aceasta ne-o spun organele maghiare
oficioase, care acuma din răspuneri se stră-
duiesc a accentua direcția pacinică a poli-
ticei unguresci, vrînd să șteargă impresi-
unea rea, ce a făcut-o în Viena ca și în
Berlin și mai cu seamă în Petersburg adresa
majorității din dieta Ungariei.

Cepoate o opoziție, dacă e însuflețită de bi-
nele patriei, dovedesc **liberalii din Belgia**.
Cu o energie nespusă ei au lucrat pentru-
ca alegerile municipale să ese în favorul
lor, și au și isbutit cu majorități impună-
toare în mai toate orașele țerii. Aceasta
a avut drept urmare retragerea cabine-
tului Malou. Adevărat că și noul mi-
nister va fi clerical, căci cel însărcinat cu
formarea cabinetului e ultramontanul d.
Bernaert, care după scirile mai nouă a
prezentat regelui următoarea listă: Ber-
naert presidiu și finanțe, Devolder
justiție, Thonissen interne și instrucție,
Demoreau externe, Pontus războiu,
Van den Peereboon căi ferate, De-
bruyn agricultură. Va să ăică Iacobs,
mult urgisitul ministru de instrucție a
trebuit să fie jertfit. Dar vigorositatea opo-
ziției va să se facă imposibil ori-ce cabinet
clerical, căci — precum s'a vădut la ale-
gerile municipale din urmă — majoritatea

covîrșitoare a țerii e la spatele ei, și numai
oare-care indiferență a liberalilor la ulti-
mele alegeri pentru cameră a făcut cu pu-
tință venirea la cîrmă a unui minister ul-
tramontan-reacționar.

Joi la 23 l. c. n. s'a deschis sesiu-
nea de toamnă a **parlamentului Marei
Britanie** și discursul reginei rostit cu
această ocaziune afirmă, că relațiunile gu-
vernului ei cu celelalte puteri, sînt din
cele mai amicale, că generalul Gordon va
fi ajutat de trupele engleze din Dongola
ca să scape din încurcătura, în care el
însuși s'a încurcat, că Egiptul trebuie scos
cu ori-ce preț din dificultățile finanțiare,
în cari se află de când cu neisbînda con-
ferenței din Londra, că cestiunea hotarelor
Transwaalului trebuie rezolvată cu multă
luare aminte, în fine, că una din ocupa-
țiunile de căpetenie ale parlamentului este
desbaterea și deslegarea cestiunei reforme-
lor electorale, propuse de cabinet încă din
sesiunea trecută. Astfel programa lucră-
rilor camerei este pe cât se poate de va-
riată și plină de cel mai mare interes. Ea
pune în vederea reprezentanților țerei un
șir bogat de întrebări, a căror soluțiune
nu se va face fără desbateri furtunoase și
promite o sesiune de acelea ce rare-ori
întîlnim în viața parlamentelor.

Discursul Reginei afirmă că relați-
unile guvernului seu cu celelalte puteri
sînt din cele mai amicale. Pe cât pare
însă a resulta din realitatea lucrurilor,
aceasta este o frasă vagă, de natura ace-
lora ce se strecoară de regulă în mesa-
giele de deschidere ale parlamentelor. Și
în adevăr, de vom recapitula faptele să-
vîrșite în cursul lunilor din urmă, vom
vede, că raporturile Angliei cu unele
din puterile Europei, fără a fi încordate,
nu sînt totuși ceea ce s'ar numi în ter-
mini proprii „amicale“. Întelegerea anglo-
franceză, pe care d-l Gladstone conta înă-
inte de întrunirea conferenței, s'a vîdut
că este mai mult un desiderat decât o
realitate; ruptura cu Franța, pe care d-sa
voia să o înlătore cu ori-ce preț, este mai-
mai un fapt; politica sa, care se întemeia
pe credința că Republica franceză și im-
periul german nu vor găsi nici odată
un tîrîm de înțelegere comună, a suferit
o amară decepțiune, și, ceea-ce este poate
mai dureros pentru președintele cabinetului
englez, principele Bismarck convoacă o
conferență în Berlin, unde Franța și Ger-
mania vor fi de acord. Cancelarul împă-
ratului Wilhelm spriginia în Londra drep-
turile Francei contra propunerilor engleze
în cestiunea finanțelor egiptene; în Berlin
el va apăra interesele coloniale ale aceleași
puteri contra pretențiunilor britanice în
afacerea navigațiunei pe riul Niger și în
delicata cestiune a ocupării pămîntului
pe coastele africane. În cestiunea lichi-
dării din Egipt putem ăce că Englitera
a avut toată lumea în contră-și, până
când în fine guvernul lui Nubar Pașa s'a
vîdut nevoit a declara, că dela $\frac{14}{26}$ ale
lunei acesteia veniturile drumurilor de fer
și ale telegrafelor nu vor mai intra în
visteria statului, ci în cassa datoriei inter-
naționale. Când o asemenea declarațiune
vine în urma unei măsuri care provocase
un protest general din partea creditorilor
egipteni, și când aceea măsură era o in-
spirațiune a cabinetului britanic, se mai
poate oare vorbi de „relațiunile amicale“
ale acestuia cu celelalte puteri?

Din Croația.

Lucrurile ce se petrec în Croația sunt de natură a da o idee despre egalitatea de care se bucură națiunile nemaghiare de sub stăpânirea guvernului din Budapesta. Dacă Croații, cari stau cu Ungaria în rapoarte deosebite de ale noastre au cauză de a se plânge în contra abuzului de putere al guvernului maghiar, ce se dăcem noi Români, cari sîntem puși la discrețiunea guvernului din Budapesta? Reproducem mai la vale protestul partidului Starcevician immanuat cu ocaziunea când au fost împedecați deputații acestui partid de gendarmi dela intrarea în sala dietei, despre care am comunicat în numărul 147 al „Tribunei“:

„Înaltă dietă!

„În ședința dela 20 Octomvrie a dietei provinciale, a declarat presidentul, dl Mirco Hrvac, de pre scaunul presidial, că el protestează, în numele acestei diete ca interpretul sentimentelor ei și a întregii națiuni croate, chiar și în contra eugetului, că reprezentanța poporului regatului Croația ar pute prezenta Maiestății Sale o adresă precum e ceea a deputatului Hincovici și consoții acestuia și a declarat, că el condamnă în numele acestei diete și a națiunii croate ca vinovat de înaltă tradare și illoial acel proiect.

„În contra acestei enunțiațiuni protestăm noi, cari în butul forței ne mai auzite din partea guvernului am fost totuși aleși în 25 cercuri electorale ca reprezentanți ai națiunii.

„Cum judecă și de judecă înaltul guvern al țerii precum și celelalte partide ale acestei diete provinciale adresa noastră, nouă nu ne pasă nici cât de puțin, deoare-ce noi sîntem consicii de datorința noastră patriotică și sîntem de credința, că toată națiunea croată e pre partea noastră.

„Dar noi nu putem permite ca presidentul dietei provinciale, care trebuie să stea mai presus de partide și are eschisiv de a publica numai hotărârile dietei provinciale, să-și aroge sieși dreptul de interpret al dietei și națiunii, noi nu-i putem permite ca să se facă judecător al partidelor dietei.

„A spune regelui adevărul și a-i descoperi ecestuia pericolele, care neîncungiurat trebuie să rezulte pentru patrie și pentru tron, dacă nu se va face cât mai îngrabă sfîrșit stărilor publice triste de astăzi, — nu e înaltă tradare; e illoialitate a tăinui dinaintea monarhului aceste pericole și a-i prezenta miseria generală a națiunii ca un eldorado.

„Deplin convinși despre aceasta, am descoperit regelui în adresa noastră fără încungiur și bărbătesce misera stare a națiunii și credem, că prin aceasta ne-am făcut binemeritați pentru dinastie și națiune.

„Istoria ne dă dovezi de ajuns despre aceea, că dinastiile la cari nu poate pătrunde adevărul în urma pedecilor ce i se pun de lingușitori, și-au dus la perire tronul și statul lor. De aceea respingem cu dispreț calumnia dlui president

Mirco Hrvac, care a avut temeritatea a o arunca partidului de drept în ședința dela 20 l. c.

„Noi scim că în sala dietei croate vocea adevărului se consideră ca crimă, noi scim că acolo în loc de deprețate se deprinde arbitriul, că adeverații reprezentanți ai poporului sînt contumaciați și alungați afară cu putere armată în scopul ca majoritatea să poată aproba intențiunile stricăcioase patriei și tronului — majoritatea adunată prin forță, corupțiune și toate mijloacele neiertate și cu totul fără învoirea națiunii.

„În faptă presidentul și majoritatea care ne învinuesce cu un astfel de potop de calumnii și cu o astfel de falsificare a adevărului ca și când noi am fi anarhisti, autori ai scandalelor și contrari ai regelui, — în faptă acest president și această majoritate, sînt cei mai periculoși pentru rege și națiune.

„Considerând că această dietă nu e expresiunea națiunii și că nu poate fi, deoare-ce prin întrebuintarea forței armate 25 de cercuri electorale nu sînt reprezentate în aceea, protestăm noi reprezentanții acestor districte în contra tuturor hotărîrilor care s'au adus sau se vor aduce în o astfel de dietă ciuntită și le declarăm de nule și nevalabile.

„Această declarație ni-o impune onoarea noastră națională și când vorbesce onoarea națională trebuie să amuțească ori ce alt simțiment.

„Conscii de sacrele datorințe ce avem față de sîrmăna noastră patrie, vom sci a le împlini; noi vom sci păstra onoarea noastră și a națiunii noastre, și stăm *nespărituți* în fața tuturor consecențelor ce ar rezulta din adresa noastră, carea este un eflux al consciinței noastre.

„Subscriși sînt toți Starcevicianii.”

În ședința dela 26 a dietei croate, în absența deputaților Starcevicieni, au decurs desbaterile generale asupra proiectului de adresă al majorității. Au vorbit trei deputați: doi guvernamentali și deputatul Marcovici din partidul Strossmayer. Marcovici spriginind proiectul de adresă al partidului Strossmayerian așa numit „independent”, ȋice că relațiunile Croației față de Ungaria nu mai pot susta pe basa actuală. De o înțelegere între aceste două state conform stărei actuale de lucruri nu mai poate fi vorba pentru-că transacția croato-ungară o ruinează economisece pe Croația și aceasta nu voiesce să renunțe la politica sa economică croată. Transacția amenință serios individualitatea de stat a Croației. Croația în present e tractată ca un comitat al Ungariei. Vorbitorul expune istoria inactivității constituțiunei, enumeră neîndreptățiurile îndurate de Croați. În sfîrșit declară că adresa Starcevicianilor corespunde mai bine stărei actuale din Croația; adresa acestora expune icoana cea mai fidelă a acestei stări. Vorbitorul nu se încrede în Ungaria.

Teatrul maghiar din Cluj.

Ministrul de interne propune dietei să acorde teatrului din Cluj o subvențiune de 14,000 fl.

Din expunerea de motive, prin care se susține acordarea acestui împrumut, vedem, că afară de alte venituri, acest teatru a mai avut și un fond de 90,000 fl. tot din mijloacele statului, că el primesce drept dar din partea Maiestății Sale Împărătesei și Reginei o subvenție anuală de 15,000 fl. ba dela 1877 încoace această subvențiune s'a urcat la 20,000 fl. v. a., ear dela 1881 la 30,000 fl.

Cu toate aceste se mai cer acum și din budgetul statului 14,000 fl.

Eată dar un aședămînt, care cu toate sacrificiile, ce s'au adus pentru dînsul, nu se poate susține decît cu nouă sacrificii, o ființă subredă și plăpîndă, a cărei viață numai în mod artificial se poate întreține.

Ce dovedesce aceasta?

Că în Cluj teatrul maghiar, cu pretențiunile, pe care le are, este ca o plantă exotică, un lucru, de care nu se simte destulă trebuință, un lux costisitor.

Și acest „lux costisitor” e nota caracteristică a vieții noastre publice în ceea ce privește aședămintele de cultură. Pretutindenea, ori și unde te uiți, dai de aședăminte de cultură maghiare, care sînt un curat lux. Maghiarii nu se mulțumesc a-și crea aședăminte potrivite cu statul lor de dezvoltare, ci vor să producă efect, să pară de o potrivă cu popoarele ce stau în fruntea civilizațiunii europene, să rivalizeze cu aceste în ceea ce privește aședămintele de cultură.

S'au cheltuit sume enorme, pentru-ca Budapesta să rivalizeze cu Viena în ceea ce privește teatrele, pentru-ca națiunea maghiară să nu pară a fi rămasă îndărătul celei germane.

Era în Budapesta un „teatru național”, cere nu se putea susține decît cu mari sacrificii, în vreme-ce tot în Budapesta teatrul german era o întreprindere lucrativă, prin care se realizau câștiguri mari. Chiar nici în capitala Ungariei teatrul maghiar nu putea să se susțină în concurență cu cel german. S'au luat dar măsuri pentru-nimicirea acestui concurent primejdios, ear după ce aceasta n'a putut reuși, Maghiarii s'au pus pe lucru. Fîndcă un singur teatru nu se putea susține s'au înființat nu mai puțin decît patru, toate patru eroite pe plan mare și puse cu aparat costisitor în lucrare.

Același lucru se face și la Cluj, același lucru pretutindenea, unde Maghiarii au aședăminte de cultură.

Chiar acum, întorcîndu-se din străinătate, ministrul de culte ne-a pus în perspectivă un șir de creațiuni costisitoare, de care nu avem deocamdată trebuință.

Maghiarii nu se mulțumesc să se ridice din treaptă în treaptă și să-și desvoalte aședămintele potrivit cu înaintarea lor în cultură, ci antici-

peză, pentru-ca să pară ceea ce nu sînt, să împună prin aparatul lor.

Prea bine! S'o facă dacă așa li-e cheful, dacă au bogății prisositoare.

Acest lux însă, această risipă se face din roadele muncii noastre comune. Precând noi nemaghiarii suferim lipsă în ceea ce privește aședămintele de cultură de prima necesitate, Maghiarii cheltuiesc sume enorme pentru întemeierea și susținerea unor aședăminte, de care nu au încă trebuință.

Ba nici atît nu e destul.

Ei reservează pentru dînsii în deosebi chiar și dărnicia Suveranului nostru și când, ajunși la miserie, cerșim ajutor la preaînduratul nostru Monarch, găsim vistierile sleite, secate prin exigențele de lux, prin pretențiunile exagerate ale concetățenilor nostri maghiari. Astfel chiar cu prețul iubirii recunoscătoare și a alipirei popoarelor, Maghiarii își fac poftele luxoase, căci cu cît mai mult se dă pentru satisfacerea pretențiilor exagerate, cu atît mai puțin rămîne pentru alinarea suferințelor.

Correspondențe particulare ale „Tribunei”.

Caransebeș, 24 Octomvrie 1884.

Nu-și poate nimeni închipui cît de departe au ajuns Maghiarii cu ura, cu suspiciunile și cu persecuțiile îndreptate contra Românilor, cu deosebire în comitatul nostru mare și curat românesc. Nu e încă anul, de când mai mulți „patrioți” au fost pe la minister să ceară ajutor pentru școala froebeliană maghiară și să se plîngă de tendențele antipatriotice ale Românilor, care nu vor să contribuie la susținerea acelei școli. Puțin în urmă au făcut însă să intervină procurorul, să fie trași în judecată mai mulți dintre noi, pentru-ca astfel să ne intimidăm și să ne plecăm la voința lor.

Astă primăvară Români din Caransebeș au proiectat o excursiune în pădurea verde. Dîna de 3/15 Maiu, fiind frumoasă, avînd pentru noi însemnătate națională și cădînd Joi, când școalele române au după ameați vacanțe, a fost aceea, spre care au inclinat cei mai mulți, în această zi am eșit dar' în mare număr din oraș și am petrecut veseli împreună.

Un copil de 3½ ani al d-lui Mureșanu a declamat cu această ocaziune poezia „Limba română”, cuprinsă în abecedarul de I. Popescu, ceea ce a produs mult efect în societate. Dl avocat Șerban, felicitînd pe părinte, a ridicat paharul în sănătatea d-lui Dr. Mureșanu, și fiindcă unul e ardelean, ear' altul bănățean, și mai aveam și Români din alte provincii de față, a închinat pentru buna înțelegere și unirea frățască între Ardeleni, Bănățeni, Ungureni și Bucovineni.

Spre seară, întorcîndu-se societatea în oraș, câțiva dintre cei mai bine dispuși au început să

Foița „Tribunei”.

Agata Bărsescu.

Dr. Neagoe a publicat în „Tribuna” unele amănunte despre d-soara Bărsescu, impresiuni, ce le-au primit scriitorul însuși, parte în urma unei reprezentațiuni în burg-teatrul din Viena, parte în urma unei conveniri, ce a avut cu tînera artistă. Acele amănunte, sînt sigur, s'au cetit cu mult interes din partea publicului român; cred însă, că acest public va păstra acel interes și față cu scrierile străinilor despre Bărsescu, care a sciut să cucerească inimile și mințile întregii lumi artiste.

Jurnalul german, ce apare în Berlin „Illustrirte Frauenzeitung”, aduce în numărul seu din 1 Octomvrie a. c. portretul artistei însoțit de o schiță biografică din peana lui Ernst Keiter, care pentru părțile ei interesante o comunicăm cetitorilor „Tribunei” în următoarele:

„În analele burg-teatrului din Viena, ziua de 22 Noemvrie 1883 va rămîne o însemnată zi de aducere a minții. În această zi o novită în artă și până aci cu totul necunoscută, o Româncă tîneră, care cu puține luni înainte a terminat studiile sale la conservatorul din Viena, a pășit pentru prima-dată pe scenă, ca Hero în „valurile mării și ale iubirii” de Grillparzer. Succesul, ce l-a avut tînera fată în aceea seară, a fost atît de însemnat, încât în ceealaltă dimineață

toate diarele vieneze au raportat cu o conglăsură, la ele cu totul neobișnuită, că burg-teatrul a dobîndit un talent ce promite mult, ba mai mult decît atît, a dobîndit o putere genială, epocală.

Puține zile după primul debut, la 29 Noemvrie, tînera artistă a jucat rolul principal în piesa cunoscută a lui Mosenthal „Deborah”, și cu această parte ea a delectat mult publicul, ce ocupase teatrul în toate localitățile sale, și astfel a justificat pe deplin critica excelentă în urma reprezentării rolului Hero.

„Agata Bărsescu este chiar după fătura ei adevăratul chip al eroinei, deși astăzi ea nu poate trece de eroină în adevăratul înțeles al cuvîntului. Ceea ce caracterisează firea ei este până acum mai mult dușia, deși nu se poate ȋice că îi lipsesce patina. Ceea ce nu posedă până acum este tragica eroinei, sîngele adevărat al eroinei, puterea demonică a te prinde și răpi. Însă se nu uităm, că tînera damă se află încă la începutul carierei sale, că astăzi ea nu voiesce să fie altceva și nici nu este decît o începătoare, care trebuie încă să învețe a aduce la valoare deplină talentele ce le posedă într-o măsură așa de îmbelsugată.

„Eu nu mă gîndesc”, îmi ȋicea mie d-soara Bărsescu, „la acele mijloace mici și mărute, care ici și colo mi-ar ajuta la biruință: eu joc precum îmi spune internul, instinctul meu. Vor apăre poate toate acele mici meșteșuguri, care par așa de nemeșugite și așa nenaturale, și totuși sînt așa de bine socotite; astăzi însă îmi sînt încă

necunoscute. Nici nu pot pricepe, cum în critice presa mă poate asemîna sau mă poate numi într'un resuflet cu Wolter, tragedia neasemînată în lumea teatrală. Ea este o artistă perfectă, a cărei figure sînt creațiuni complete, precând ale mele au încă a se înălța. Eu cunosc numai o nisuiță: a fi întreagă a artei, a trîi și a muri pentru artă. Da, într'adevăr, dacă aș sci, că nu-mi voi ajunge pe deplin ȋinta mea, mai bine aș renunța cu totul la scenă.... Deja cu 16 ani am fost logodită în țara mea; însă iubirea de artă m'a făcut să renunț cu totul la ori-ce altă fericire. Totdeuna privirea mea a fost îndreptată spre teatru, și deși nu sciam nici o vorbă nemțească, totuși aveam totdeuna înaintea ochilor scena germană. Înainte cu cinci ani am venit la Viena spre a învăța limba nemțească. Împreună cu o verișoară cercetam institutul de învățămînt al Ursulinelor și un an după aceea am intrat în conservator. Actorul de curte Altmann a fost aci învățătorul meu. La sfîrșitul lui Iulie 1883 am absolvat cu calcul excelent conservatorul. La examenul public m'a vădut directorul Wilbrandt și m'a invitat la un mic joc de probă, la o încercare pe scena burg-teatrului. Într-o înaintea de ameați în lumina obscură-misterioasă vorbiu acolo unele din Sapho, Medea, Deborah, Hero; dar' mi se înecase glasul, mi se opri resufletul, mă cuprinse deodată o mare teamă, ah, aveam un sentiment teribil. Nu mai puteam continua, par'că îmi crepa peptul... eu nu pășisem mai înainte nici odată pe scenă, nu formasem nici odată într-o

piesă o figură completă, ci am reprezentat numai pe scena mică a teatrului de exercițiu din conservator unele scene, unele acte ale unui sau altui rol... În momentul, când lucrul se făcuse serios, m'apucaseră amețelile. Când am pășit pe scenă și s'a ridicat cortina, când m'am vădut singură pe toată scena, n'am auzit și n'am vădut nimic; de-abia auziam cuvintele mele proprii... Adevărat că, după-ce trecuseră primele minute în care mă simțiam amețită și ca în vis, și după-ce mai tîrziu publicul, încăldîndu-se, m'a întîmpinat cu bunăvoință, m'am recules, am reînviat în Hero a mea, teama îngrozitoare a dispărut, — și am jucat, jucat așa precum voia internul meu, — nu eugetam la altceva decît la Hero.”

„Burg-teatrul are a mulțumi dirigentului seu dibaciu Adolf Wilbrandt pentru câștigarea acestei puteri artistice. Chiar și cel mai aspru critic al Vienei, de al cărui verdict tremură toți, Ludovic Speidel, a dedicat d-soarei Bărsescu după acel prim debut un essay, de care cu drept cuvînt poate fi mîndră. „O fată tîneră”, se ȋicea în șirurile întroduse ale aceluia articol, „o fată tîneră, care de abia a eșit din școala teatrală, pășesce de prima oară în viața ei pe scenă, și nu doară pe scena din Graz sau Linz, ci pe scîndurile ferbinți ale burg-teatrului, și nu doară pentru a arunca ici colo câte un cuvînt, ci într'un rol mare, care dominează o dramă întreagă, și nu doară într-o limbă, pe care a învățat-o dela mama sa, ci într-o limbă, ce a trebuit mai ȋntăiu să și-o însușească cu multă muncă, — și aceasta

le strige musicanților „hora! hora! se aușim hora!” și apoi s'a jucat hora în piața orașului.

Pentru aceste „crime” mulți dintre cei ce luaseră parte la excursiune au fost trași în judecată.

Capetele de acusațiune sînt trei: I. acusații au permis ca copilul să declame o poezie revoluționară; II. ei au închinat pentru unirea Românilor; III. și cea mai mare, în piața orașului ei au aclamat pe Horia, capul revoluțiunii dela 1784 și au jucat danțul lui Horia, danțul, pe care îl jucau rebelii împregiurul castelelor date prada fooului, împregiurul furcilor, în care îi puneau pe nobili.

Scim prea bine, că cetind aceste capete de acusațiune, frații nostri Români nu-și vor fi puțind stăpâni risul; nouă însă nu ne vine de loc a rîde. Sînt luni de zile acum de când ne sîcîie mereu pentru asemenea nimicuri, se iau interogatorii preste interogatorii, se dau ordine, se ascultă martori, și dela o vreme te sature par'că se fii astfel batjocorit în propria ta țară de nisce venetici pripășiți, ca să trăiască aici din sudoarea ta.

Cernăuți, 23 Octomvrie, 1884.

Nu de mult câteva dintre Românele cu inimă încă nestricată au emis idea de a purta la deosebite ocazii costumul național. Ideea frumoasă s'a și pus în lucrare. Era o adevărată mîngăiere sufletească să vezi cum se pun coconele noastre pe lucru. Unele dintre ele își procuraseră modele direct din București. Cu ocazii festive, la baluri, la fel de fel de petreceri adeseori aveam mîngăierea de a admira și pe la noi frumosul costum, pentru care Regina României și damele din înalta societate română au atîta predilecțiune și pre care l-a îmbrăcat în mai multe rînduri chiar și Augusta soție a viitorului nostru împărat.

Ce să vezi însă? Noi avem pe aici și coconele cu „înalță cultură germană”, „hoch deutsch gebildet”, dame cu un gust mai distins ca reginele poete și ca viitoarele împărătese.

Aceste i-au pus costumului național păcatul, că e indecent, înjositor, herabwürdigend. Și cine erau aceste coconele?

Nu cumva nisce boerese?

Vorbă să fie! Tocmai nisce biete preutese, care trăiesc cu prescuri și ale căror mume au purtat și ele cătrînță, ba chiar și opinci, și care din sudoarea Românilor își fac rochiile croite după modă.

Lucrul are însă o taină.

Costumul național ridică frumseța, ear cel nemțesc-franțuzesc are particularitatea de a acoperi slufenia. De aici predilecția pentru acest din urmă.

Domnișoarele și cocoanele noastre frumoase tot vor ține la costumul național chiar și numai în ciuda celor ce nu prea se simt făcute să se poată prezenta în el.

I. L.

Cronică.

Sumarul rațiociniului Ungariei pro 1883, prezentat dietei de ministrul-president Tisza în ședința dela 25 l. c. n. a dietei din Budapesta e următorul:

Preliminări pro 1883:

Percepțiuni 289,712.487 fl. 43¹/₂ cr.
Erogațiuni 334,907.650 „ 68¹/₂ „
Deficit preliminar 45,195.167 „ 25¹/₂ „

Rezultatul faptic final al cassei:

Percepțiuni 301,289.832 fl. 91 cr.
Erogațiuni 340,425.775 „ 25¹/₂ „
Deficit 39,135.892 „ 44¹/₂ „

Deficitul final a fost așadar 6,059.274 fl. 80¹/₂ cr. mai mic decum s'a prevădut în preliminar.

*

Museu catolic în Strigoni. Precum se aude primătele cardinalul Simor are de cuget să înființeze în Strigoni un muzeu, care să cuprindă obiecte de acte și antiquități, apte de a ilustra istoria religiei catolice.

*

Tisa crește de vreo câteva zile în mod extraordinar.

*

Expositiunea, cooperatoriilor din Iași în urma unei noue regulări, va mai rămâne deschisă până la 21 l. c. v., când se va închide definitiv, împărținduse tot odată și recompensele cuvenite d-lor exponenți.

*

Înmormântarea ducelui de Braunschweig s'a săvîrșit cu o pompă mare. Aședarea cosciugului mortuar în catedrală s'a făcut conform programului statorit. Stradele erau îndesuite cu poporațiunea, care s'a adunat pentru a da ducelui ultimul tribut de onoare.

*

Finanțele Rusiei. Veniturile până la 1 August a. c. au fost 349¹/₂ milioane ruble față cu 335¹/₂ milioane din același period al anului trecut. Erogațiunile au fost 373¹/₂ milioane față cu 368 milioane din anul trecut.

*

Nihilistii au atacat posta din Charcov voinde să o despoaie de suma de preste o jumătate milion de ruble ce se afla între transportul de bani din aceea țară, dar cu toate că erau armați au fost persecuți și siliți să fugă.

*

Exposiția din Turin se va închide la 15 Novembrie. Cu ocaziunea împărțirii premiilor vor fi de față și Regele și Regina.

Convocare.

Pe baza §-lui 13 din „Statut”, prin aceasta se convoacă adunarea generală a „Reuniunii femeilor române” din Sibiu pe **28 Octomvrie a. c. st. v. (9 Noemvrie a. c. st. n.)** în localitățile casinei române din Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 7 după amiazi la **3 oare.**

Ordinea zilei:

1. Raportul comitetului despre sortitura întreprinsă de reuniune.
2. Statorirea bugetului pentru an. 1885.
3. Întregirea a 3 locuri vacante în comitetul reuniunii.
4. Propuneri eventuale.

Sibiu, 16/28 Octomvrie 1884.

Maria Cosma m. p., Anast. Toma m. p.,
presidentă. secretară.

Varietăți.

(Casele și drumurile din Londra).

Partea Londrei, care se cheamă în limba engleză *London*, pentru a o desebii de partea de jos *Outer-London*, care este închisă în marginele municipale, are patru milioane de locuitori și ocupă o suprafață de 304 kilometri pătrați, pe care sînt clădite 500,000 case. Mijlocia este dar de 8 persoane pentru fiecare casă, ceea ce face 17 case și 132 locuitori de hectar. Această poporațiune este egală cu poporațiunea Olandei, mai mare decît poporațiunea Scoției, și îndoită decît aceea a Danemarcei. Ea crește cu 70,000 locuitori pre an, adică cu o cantitate egală cu poporațiunea orașelor ca Geneva sau Nancy.

În 1878 erau 2,753 kilometri de căi publice din cari 2,154 cu macadam, 548 pavate cu granit, 24 pavate de lemn și 35 cu asfalt. Lungimea totală a canalurilor era de 3,700 kilometri, cu diametre variînd, între 0 m. 22 și 2 și 3 m. 75.

Toate casele sînt în comunicațiune cu canalurile în care se scurg toate apele necurate. Apa curată este împărțită cu îndestulare și servescă ca mijloc de a duce toate materiile până la rezervoarele cari se află pe marginile Tamisei, la 20 kilometri dincolo pre podul din Londra.

Almintrelea cu apă este asigurată de 8 companii, cari dau împreună pre fiecare țî 630,000 metri cubici de apă, din cari 70,000—80,000 ce se consumă afară din orașul propriu.

Capitalul acestor companii se urcă la aproape 325 de milioane de franci. Apa se plătesce 17 centime de metru cubic; cheltuelile sînt aproape de 7 centime, ceea ce lasă un folos de 10 centime.

Iluminarea Londrei se face de trei companii de gaz și consumă pre an 560 milioane de metri cub., pentru a căror fabricare se întrebuintează două milioane tone de cărbuni.

Acest gaz este împărțit prin 4,000 kilometri de conducte de 0 metri 085 până la 1 metru 22 diametri.

Cheltueala anuală a iluminării se urcă preste 75 milioane franci, adică mai mult decît îndoit de ceea ce costă alimentarea cu apă.

(Moravuri engleze). Un milord face o călătorie în Indi, care ține șese luni. În acest timp, Milady a născut un copil.

Milordul se întoarce în familie. Milady năintează spre dînsul cu un aer respectuos și totodată foarte amabil.

— Milord, permite-mi să-ți recomand pe Harry, fiul meu și al d-tale.

Nobilul Englez năintează spre fiul său și luându-l de mână, țise:

— Sînt foarte încântat, că am avut plăcerea de a face cunoscința d-voastre.

*

Îndreptare. În „Convorbiri agricole” din nr. 148, alinea 6 rîndul 2 în paranteză: în loc de „vreaana” să se cet. *vrana*.

Al. 7 rînd. 4 în loc de „funie” să se cet. *foate*; rînd. 10: în loc de „tot” . . . *lut*.

Posta ultimă.

Agram, 27 Octomvrie n. Exodul partidului Strossmayerian a urmat ați sub presiunea Starcevicianilor pentru a scuti pe dignitarii bisericesci de insulte cu ocaziunea deschiderii solemne a galeriei de tablouri. Treisprezece deputați independenți au părăsit sala. Deputatul Mazzura

a declarat că hotărîrile dietei incomplete nu sînt legale și protestează în numele său și al partidului său în contra aceluia declarînd că partidul independent nu va lua parte la desbateri până când vor apăre earăși Starcevicianii în dietă.

Sofia, 27 Octomvrie n. Sesiunea camerei a fost deschisă prin principele. Vorbirea principelui atrage atențiunea deputaților asupra juncțiunilor de cale ferată, pentru îndeplinirea căroră conform angajamentului luat a sosit terminul. Principele își exprimă totodată speranța a vedea cât mai îngrabă delăturate neînțelegerile dintre principat și Sîrbia.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 28 Octomvrie n. Deputatul Albert Berzeviczy a fost numit consilier ministerial în ministerul de instrucție.

Casa magnaților a primit proiectul de lege privitor la separarea dignității lui *judez curiae* de aceea a președintelui tribunalului suprem.

Astăzi la amiazi a avut loc primirea delegațiunilor de cătră Maiestatea Sa cu ceremonialul prescrist. La întîmpinarea președintelui Ludovic Tisza, care a accentuat voința de a jertfi a națiunei și trebuința de pace a țerei, Maiestatea Sa a răspuns accentuînd raporturile amicale cu toate puterile și a amintit întîlnirea dela Skiernievițe cu împăratul rusesc și cu cel german, o întîlnire care garantează susținerea și asigurarea păcii și a liniștei. Aprețiînd pre deplin situația financiară a monarhiei, totalul bugetului pentru armata permanentă s'a restrîns cît numai se poate. Desvoltarea Bosniei și a Herțegovinei face progrese îmbucurătoare. Răspunsul Maiestății Sale a fost aclamat cu entusiasm. Delegațiunei austriace, sub conducerea președintelui Smolka, i-a dat Maiestatea, același răspuns.

Londra, 28 Octomvrie n. Participanților la expoziția higienică li s'au adjudecat premiile. Pe Austro-Ungaria se vin 4 medalii de aur, 7 de argint, 6 de bronz și 2 diplome de onoare.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

lă face o astfel de impresiune importantă, încât după căderea ultimă a cortinei fie-care trebuia să-și mărturisească: aici este un talent adevărat mare, care trebuie păstrat, căci a-l fi găsit este un noroc pentru burg-teatrul, care din ce în ce tot mai mult sărăcesce. Aceasta sună ca un miracul, și noi am ajuns să trăim în ziua când d-șoara Bărsescu a pășit pe scenă ca Hero.”

Debutul strălucit a avut urmarea, că d-șoara Bărsescu a fost angagiată pe cinci ani la burg-teatrul cu o gaje, care dela patru mii cinci sute florini se urcă la șapte mii florini. Precum se scie, în primăvara trecută tînăra artistă a fost împedată în exercitarea chiemărei sale prin o durere reumatică, ba, se țicea, că poate nu va mai păși nici odată pe scenă. Spre norocire temerile s'au arătat de nefundate. Apele minerale dela Mehadia i-au dat earăși sănătatea și la 5 Septemvrie a. c. Agata Bărsescu a reînceput activitatea sa la burg-teatrul în același rol, în care și-a serbat primele și marile ei triumfe: numai o părere a fost, că artista, ce promite așa mult, prin grelele ei suferințe n'a pierdut din talentele ei îmbelsugate nimic.

Aluna.

O hazlie întîmplare pădureață

Tradusă din limba germană

de

Nicolae Corcheșiu.

(Continuare.)

„Nu se poate să ajungem la capăt bun, — țise Elena cătră Felix, — dacă va afla tata

despre amorul nostru. Tu ești numai un biet de învățător suplent, pre când el este așa de ambițios, apoi după cum scii bine, el m'a și apromis altuia și apoi, chiar dacă ar fi să frîngă mai mult de o inimă, el și atunci încă se va ține de cuvîntul „dat”.

„Noi sîntem tineri, Elenă, îi întimpină strigoii, și putem se mai așteptăm, și dacă va vedea, că tu mai bucuos rămâni fată bătrână, decît să-ți dai inima pentru bani, se va învoi și dînsul. Și apoi, încă ceva! postul de învățător din Ebensee e vacant, deoare-ce bătrînul învățător, s'a rugat să fie pus la pensiune și eu voiu competi la acest post”.

„Aceasta ar fi ceva, însă nu mult”, fu răspunsul Elenei, pre lîngă aceasta lucrul mai e și foarte nesigur. Bătrînul Baron Bisam are dreptul de patron al scoalei, și apoi el este mai mult decît copilăros, pentru-că acuși va împlini o sută de ani. El nu mai trăiesce pentru nimic decît pentru colecția lui de monete vechi și apoi eu cred că acela va obține postul de învățător, care-i va aduce vreo monetă veche, ce el încă nu are în colecția lui.

„Și dac'ar fi chiar asinul lui Bileam, — țise strigoii, care voia să câștige postul de învățător, — tot una e; eu mă voiu nisul să-l câștig. Curagiul meu moștenit dela mama mea, nu mă va părăsi, ear apoi, în ceea ce privesce pre d-l baron, cred că voiu pute isbuti ca să vorbesc cu dînsul”.

„Un lucru bun, firesce, ar fi și acesta! — adause Elena. — În cazul, dacă tu câștigi postul, atunci de sine se înțelege, nu poate nimenea să te strămute după plăcere, și tu poți rămâne aproape de mine”. Dîcînd aceste, ea îl strînsese pe strigoii cu mai multă țărîe la peptul ei — ascundîndu-și fața de frig, în barba lui cea lungă și neagră.

„E! timpul aduce și sfatul bun! răspuns strigoiiu cu logica amoresaților. Încă ceva Elenă. Ne vom vedea curînd în biserica cea veche din pădure?”

„Da, însă când, aceasta nu pot să-ți-o spun cu siguranță. Poți însă să o afli după numărul roselor, ce voiu purta la pept Dumineca viitoare, tatăl-meu totdeauna se supără pe mine, că stric așa multe rose. O! dacă ar scii el adevărul, dacă ar scii el, că omul care mi-a dat oare în pian a dus cu sine mai mult decît onorarul căpătăt.... Nu-i vorba, acesta era un păcat, — însă ce să fac? dacă sînt așa de slabă?”

„Pentru aceea te-a făcut natura femeie, — o mîngăia strigoiiu, care mai nainte i-a dat oare în pian. Încă una înainte de a merge, — adause el, — ați am aflat cea dintăiu viorea, și cu această ocaziune am compus și o poezie pentru tine și pentru mine”, și pe când el acăția floarea la peptul Elenei, recita voios versurile:

„Ah! vin' s'atîrn această viorea
La inima-ți încălțitoare,
Ca tainic să te atingă mîna mea
Și brațul meu să te 'mpresoare.”

El făcu apoi precum țise, cuprîndînd cu brațul figura gingașă, pe care nu o lăsa liberă decît după-ce se auți în depărtare lătratul unui căne. Acum urmă o despărțire grabnică. Strigoiiu se perdî ca alungat printre tufe dese, ear Elena închise fereastra.

Curînd după aceasta intră și forestierul în odaie, și-și atîrnă pușca de un corn de cerb ce era înfipt de-asupra sofei.

V'am făcut să așteptați mult, țise el, — ce e drept, și este un timp foarte neplăcut apoi vinul încă a fost bun, — și pre lîngă aceasta a mai venit și bătrînul baron Bisam, care a început a ne istorisi despre colecțiunea lui de monete. Și apoi, vrînd-nevrînd, trebuie să-l ascultî. Cum îi merge micului strengar? urmă el, pre când Elena se aședă în colțul mesei, mai în umbră. Waldruff se aplecă preste băiatul care era plin de sudori, ca și când ar fi fost într-o scaldă de vapor, și sta tremurînd sub plapomă, și care acum cu mînuțele-i tremurînde îmbrățișa pe tatăl-seu, nepotînd țice altceva, decît „O tată!” și apoi începu să plîngă.

(Va urma.)

Sciri economice.

Crisa comerului în Galați. Diarul Galațian „Vocea Cuvurului” vorbește în următorii termeni despre starea de stagnațiune comercială, în care se află acum produsele României: Crisa ce străbate comerțul nostru este aproape fără păreche. Fiecare se întreabă cu îngrijire, care va fi desnodământul ei, căci toți stau cu mâinile încrucișate prin lipsa de afaceri, ear afacerile nu sînt din lipsa de cereri. Plugarii, ca și comercianții privesc cu jale unii la marfa din magazine, alții la cerealele din hambare, fără ca nimeni să-l întrebe și fără ca trebuințele să-i slăbească a căuta numerar să facă față angajamentelor contractate. În tot sezonul activității comerciale al acestui an, adică dela Martie, data deschiderii navigațiunii, și până la începutul lunii curente, portul nostru a fost vizitat de 29 vapoare engleze. În această epocă de 7 luni tot exportul ce am făcut a fost de 300.000 chile cereale, lucru foarte însemnat în raport cu tranșacțiunile altor epoci. Astăzi în hambarele portului nostru stau peste 200.000 chile de diverse cereale, fără ca nimeni să le întrebe, ear prețurile scad pe și ce merge, fără ca nici o perspectivă să se zărească despre tendința vre-unei urcări de prețuri. Și natural este, când exportul nu merge, cu pulsul lui se leagă întregul fir al tranșacțiunilor noastre comerciale. Nimeni nu cumpără, fiindcă nimeni nu vinde și fiecare restrânge creditul astăzi, fiindcă nu întrevide perspectiva circulațiunii afacerilor de mîne. Ce este mai trist, e că aceasta crisa comercială a coincis cu un an agricol foarte rău, ceea-ce face ca marea masă a populațiunii rurale să se găsească în multe locuri chiar în lipsa de condițiunile absolute ale traiului. Aceasta va face ca impositele statului să se incasseze cu multă anevoință, și în curînd chiar bugetele statului să se găsească în un împas foarte greu, căci cunoscem mulți arendași cari, după-ce au dat prețuri exagerate la arendile moșilor și după-ce au întrupinat anul agricol ce am încheiat, astăzi privesc cu desăzăduire sfîrșitul întreprinderii lor. În așa situațiune critică statul trebuie să useze de cele din urmă siliții ale sale spre a preîntîmpina pericolul. Pe de o parte să avizeze, de acord cu consiliile județene, a garanta hrana populațiunii rurale și a vitelor, cum și sîmînța ce va trebui plugarilor în primăvara viitoare; pe de alta să înlesnească proprietarilor de cereale, prin banca națională, puțința de a găsi cu procente mici numeratul trebuitor, în schimbul creditului mărfii până la timpuri mai bune pentru afaceri.

Bursa de București.

Cota oficială dela 26 Octomvrie st. n. 1884.

Renta amort. (5%)	Cump.	93.—	vînd.	—
— Rur. conv. (6%)	—	104.30	—	104.30
Act. de asig. Dacia-Rom.	—	371 1/2	—	—
Banca națională a României	—	1413.—	—	—
Împr. oraș. București	—	—	—	281.—
Credit mob. rom.	—	277.—	—	281.—
Act. de asig. Națională	—	241.—	—	241. 1/2
Scrieri fonciare urbane (5%)	—	91.50	—	87.50
Societ. const.	—	230.—	—	—
Schim 4 luni	—	—	—	—
Aur	—	6.25	—	6.30

Bursa de Viena

din 27 Octomvrie st. n. 1884.

Rentă de aur ung. 6%	123.10
„ „ „ 4%	93.55
„ „ hârtie „ 5%	88.80
Împrumutul căilor ferate ung.	143.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a emisiune)	119.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	104.50
Bonuri rurale ung.	100.75
„ „ „ cu cl. de sortare	99.75
„ „ „ bănățene-timșene	100.—
„ „ „ cu cl. de sortare	99.—
„ „ transilvane	99.75
„ „ croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.25
Împrumut cu premiu ung.	115.40
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	116.—
Rentă de hârtie austriacă	81.—
„ „ aur austriacă	82.15
Losurile austr. din 1860	135.—
Acțiunile băncii austro-ungare	862.—
„ „ de credit ung.	288.25
„ „ „ austr.	287.90
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.78
Napoleon-d'ori	9.70 1/2
Mărci 100 imp. germâne	59.95
Londra 10 Livres sterlinge	122.20

Bursa de Budapesta

din 27 Octomvrie st. n. 1884.

Renta de aur ung. 6%	123.—
„ „ „ 4%	93.40
„ „ hârtie „ 5%	88.90
Împrumutul căilor ferate ung.	142.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a (emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 3-a (emisiune)	104.—
Bonuri rurale ung.	100.75
„ „ „ cu cl. de sortare	100.—
„ „ „ bănățene-timșene	100.—
„ „ „ cu cl. de sortare	99.25
„ „ transilvane	100.—
„ „ croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.25
Împrumut cu premiu ung.	115.56
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	115.76
Renta de hârtie austriacă	80.90
„ „ aur austriacă	82.—
„ „ aur austriacă	103.25
Losurile austr. din 1860	135.—
Acțiunile băncii austro-ungare	860.—
„ „ de credit ung.	288.50
„ „ „ austr.	287.50
Argintul	—
Scrieri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina”	101.50
Galbeni împărătesci	5.77
Napoleon-d'ori	9.70
Mărci 100 imp. germâne	59.90
Londra 10 Livres sterlinge	122.50

[71] 11

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA“

în Sibiu,

≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lînga condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori ce fel, mărfuri, produse de cîmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri ficsate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1880 fl. 362,354.67	în a. 1869—1880 fl. 247,755.97
în a. 1881 „ 64,802.82	în a. 1881 „ 35,163.90
în a. 1882 „ 54,792.92	în a. 1882 „ 32,382.04
în a. 1883 „ 34,761.25	în a. 1883 „ 32,843.10
Suma fl. 516,711.66	Suma fl. 348,145.01

fl. 864,856.67 cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

fl. 536,865.21 cr.

☛ Prospecte și formulare se dau gratis. ☛

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cîsnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile gen. și principale în Brașov (C. J. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiiu				
	Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus		Tren accelerat	Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren de porșcano		Tren de porșcano	Tren omnibus		Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de porșcano	Tren omnibus	Tren de porșcano	Tren de porșcano			
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00	București	7.15	—	—	—	Viena	8.25	8.35	Teiuș	2.39	9.50	8.20	Copșa mică	11.10	2.20	6.41	3.20			
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47	Predeal	1.09	—	—	9.50	Budapesta	8.00	6.55	Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Șeica mare	11.40	2.56	7.11	3.50			
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36	Timiș	1.33	—	—	10.15	Szolnok	11.14	12.28	Vințul de jos	4.04	11.09		Loamneș	12.23	3.45	7.54	4.33			
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09		2.06	—	—	10.50	Arad	3.35	5.30	Șibot	4.35	11.43		Ocna	12.57	4.25	8.25	5.04			
Oradia mare	4.11	5.13	3.20		Brașov	2.16	6.30	5.45			4.00	6.20	Orăștia	5.02	12.13		Sibiiu	1.20	4.51	8.48	5.27			
	4.21	9.37	3.25		Feldioara	2.44	7.09	6.28		Glogovaț	4.16	6.39	Simeria (Piski)	5.44	1.22									
	4.29	9.45	—		Apatia	3.03	7.41	7.07		Györök	4.47	7.19	Deva	6.05	1.48									
Várad-Velenceze	4.40	9.59	—		Agostonfalva	3.18	8.09	7.42		Pauliș	5.02	7.39	Branicica	6.34	2.21									
Fugyi-Vásárhely	5.02	10.28	3.56		Homorod	3.51	8.53	8.51		Radna-Lipova	5.25	8.11	Ilia	7.01	2.54									
Mező-Telegd	5.46	11.41	4.31		Hașfaleu	4.51	10.18	10.52		Conop	5.57	8.49	Gurasada	7.15	3.09									
Rév					Sighișoara	5.11	10.55	11.56		Bérvova	6.18	9.18	Zam	7.49	3.48									
Bratca	6.09	12.15	—		Elisabetopole	5.39	11.36	12.43		Soborșin	7.11	10.27	Soborșin	8.32	4.37									
Bucia	6.27	12.48	—			6.00	12.11	1.23		Zam	7.48	11.18	Bérvova	9.19	5.30									
Ciucia	6.52	1.48	5.28		Mediaș	6.29	12.35	2.07		Gurasada	8.22	11.57	Conop	9.40	5.58									
Huedin	7.32	3.21	6.01		Copșa mică	—	12.54	2.27		Ilia	8.40	12.27	Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24								
Stana	7.51	3.54	—		Micăsasa	7.02	1.29	3.06		Branicica	9.02	12.57	Pauliș	10.32	6.56	8.41	Cucerdea	9.36	6.10	8.35	3.50			
Aghirș	8.12	4.34	—		Blaj	—	1.45	3.22		Deva	9.32	1.45	Györök	10.48	7.15	9.01	Cheta	10.07	6.41	9.06	4.20			
Ghirbău	8.24	4.52	—		Crăciunel	—	2.26	4.15		Simeria (Piski)	10.12	2.58	Glogovaț	11.17	7.48	9.30	Ludoș	10.29	7.07	9.28	4.40			
Nedeșdu	8.38	5.11	—		Teiuș	7.55	2.48	4.44		Orăștia	10.47	3.46		12.32	8.05	9.45	M. Bogat	10.39	7.17	9.38	4.40			
Cluj	8.57	5.40	7.08		Aiud	—	3.12	5.10		Șibot	11.14	4.20	Arad	12.00	8.45	6.10	Cipeu-Iernut	11.20	8.01	10.19	5.40			
	9.23	6.00	7.18		Vințul de sus	—	3.19	5.19		Vințul de jos	11.46	5.06	Szolnok	4.00	2.10	7.27	Kerelő-Sz.-Pál	11.35	8.17	10.34	5.50			
	9.50	6.29	—		Uioara	8.24	3.36	5.47		Alba-Iulia	12.21	6.15	Budapesta	7.44	6.40	—	Nireșteu	11.58	8.42	10.58	6.20			
Apahida	11.15	8.14	8.29		Cucerdea	8.48	4.10	6.38		Teiuș	12.53	7.00	Viena	6.20	—	—	Orșorheiu	12.18	9.02	11.18	6.40			
Ghiriș	12.04	9.49	8.53		Ghiriș	—	5.39	8.51																
Cucerdea	12.12	9.58	—		Apahida	10.08	5.59	9.18		Simeria (Piski)—Petroșeni			Arad—Timișoara											
Uioara	12.19	10.07	—		Cluj	10.18	6.28	8.00			Tren omnibus													
Vințul de sus	12.45	10.42	9.17		Nedeșdu	—	6.54	8.34																
Aiud	1.15	11.32	9.40		Ghirbău	—	7.10	8.59																
Teiuș	1.44	12.03	—		Aghirș	—	7.25	9.35		Simeria	3.08		Arad	6.00	12.30		Oșorheiu	5.55	2.20	5.20	9.00			
Crăciunel	2.00	12.24	10.12		Stana	—	7.49	10.16		Streiu	3.45		Aradul nou	6.26	12.54		Nireșteu	6.18	2.40	5.40	9.20			
Micăsasa	2.34	12.43	—		Huedin	11.33	8.11	11.04		Hațeg	4.33		Németh-Ságh	6.51	1.19		Kerelő-Sz.-Pál	6.40	3.04	6.02	9.40			
Copșa mică	2.52	1.22	10.45		Ciucia	12.06	8.52	12.17		Pui	5.19		Vinga	7.28	1.50		Cipeu-Iernut	7.04	3.29	6.26	10.10			
Mediaș	3.27	2.24	11.07		Bucia	—	9.11	12.47			6.05		Orczifalva	7.49	2.12		M. Bogat	7.35	4.03	6.57	10.40			
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29		Bratca	—	9.29	1.21		Crivadia	6.43		Merczfalva	8.09	2.30		Ludoș	7.50	4.20	7.11	10.50			
Sighișoara	4.50	4.17	12.15		Rév	12.51	9.52	2.05		Banița	7.		Timișoara	8.58	3.15		Cheta	8.07	4.37	7.28	11.10			
Hașfaleu	5.08	4.51	12.30		Mező-Telegd	1.21	10.27	3.08		Petroșeni							Cucerdea	8.36	5.06	7.57	11.40			
Homorod	6.47	7.07	1.32		Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39					Timișoara—Arad											
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04		Várad-Velenceze	—	10.56	3.55		Petroșeni—Simeria (Piski)														
Apatia	8.09	8.46	2.24			1.49	11.04	4.06																
Feldioara	8.41	9.20	2.44		Oradia-mare	1.54	11.14	7.30																
Brașov	9.20	10.15	3.15		P. Ladány	3.14	1.47	11.05																
	—	6.00	3.25		Szolnok	5.10	4.40	2.37																
	—	6.57	4.03		Budapesta	7.30	7.44	6.40																
Timiș	—	7.32	4.28		Viena	2.00	6.20	2.00																
Predeal	—	—	10.25																					
București	—	—	—																					

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.